

Besluit Subsidieprogramma walstroom zeehavens

3 september 2010

Nr. CEND/HDJZ-2010/1274 SCH

De Minister van Verkeer en Waterstaat,

Gelet op artikel 2, eerste lid, onderdeel a, van de Kaderregeling subsidies duurzaamheid verkeer en waterstaat;

Besluit:

Artikel 1

Als subsidieprogramma als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, van de Kaderregeling subsidies duurzaamheid verkeer en waterstaat, wordt vastgesteld het Subsidieprogramma walstroom zeehavens, dat is opgenomen in de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.

Artikel 3

Dit besluit wordt aangehaald als Subsidieprogramma walstroom zeehavens.

Dit besluit zal met de toelichting en de bijlage in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Verkeer en Waterstaat,
C.M.P.S. Eurlings.*

BIJLAGE, BEDOELD IN ARTIKEL 1

Subsidieprogramma walstroom zeehavens

§ 1. Begripsomschrijvingen

In dit subsidieprogramma wordt verstaan onder:

kaderregeling: Kaderregeling subsidies duurzaamheid verkeer en waterstaat;

minister: Minister van Verkeer en Waterstaat.

§ 2. Thema en doel van het subsidieprogramma

1. De minister verleent op aanvraag subsidie voor een project, gericht op de aanleg van walstroominstallaties in de Rotterdamse haven, als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdelen m (milieu-investeringsproject) en q (milieu-haalbaarheidsproject), van de kaderregeling.
2. Het doel van de subsidie is het realiseren van walstroomfaciliteiten bij terminals voor roll-on-roll-off-passagierschepen in de Mainport Rotterdam om:
  - a. als pilotproject ervaringen met walstroom voor de zeevaart op te doen en deze kennis te delen met andere zeehavens in Nederland;
  - b. de uitstoot van CO₂ te reduceren; en
  - c. de luchtmissies te reduceren teneinde de luchtkwaliteit te verbeteren en de stikstofdepositie te verminderen.

§ 3. Subsidiabele projecten of onderdelen

Een project komt voor subsidiëring in aanmerking, indien het voldoet aan paragraaf 2, tweede lid.

§ 4. Subsidieontvanger

De subsidie wordt verstrekt aan de beheerder van de terminal waar de walstroomfaciliteit wordt aangelegd.

§ 5. Looptijd van het subsidieprogramma

Het subsidieprogramma vervalt vier jaar na zijn inwerkingtreding, met dien verstande dat het op reeds verleende subsidie van toepassing blijft.

§ 6. Termijn waarbinnen subsidie kan worden aangevraagd

1. De subsidie wordt aangevraagd binnen zes weken na inwerkingtreding van dit besluit.
2. De aanvraag tot subsidieverlening wordt ingediend bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, t.a.v. de afdeling Zeehavens, postbus 20904, 2500 EX DEN HAAG.
3. De aanvraag bestaat uit:
  - a. het aanvraagformulier dat door de minister wordt vastgesteld;¹
  - b. een projectplan waaruit blijkt dat voldaan wordt aan de criteria, genoemd in paragraaf 9; en
  - c. een begroting.

§ 7. Termijn waarbinnen een project voltooid moet worden

Een project wordt uiterlijk vier jaar na de subsidieverlening afgerond.

§ 8. Subsidieplafond van het subsidieprogramma

Het subsidieplafond bedraagt € 750.000, inclusief de kosten voor communicatie en uitvoering.

§ 9. Wijze van verdeling van de subsidiegelden

Na afloop van de in paragraaf 6, eerste lid, bedoelde termijn worden de aanvragen met het oog op toekenning van de subsidie in rangorde geplaatst naar de mate waarin de voorgestelde projecten naar het oordeel van de minister voldoen aan de volgende criteria:

- a. het zijn van een voorbeeldfunctie voor volgende projecten met walstroom in de Nederlandse zeehavens;
- b. het bijdragen aan emissiereductie en verbetering van de luchtkwaliteit;

¹ Dit formulier is bij de uitvoerder verkrijgbaar.

-
- c. de verwachte mate van kennisverspreiding; en
  - d. het draagvlak bij de beheerder van de haven te Rotterdam.

§ 10. Beslistermijn

De minister beslist op de aanvraag binnen dertien weken na afloop van de in paragraaf 6, eerste lid, bedoelde termijn.

§ 11. Vorm van de te verlenen subsidie

De subsidie wordt verleend in de vorm van een verleningsbeschikking, waarin een bevoorschottingsritme is opgenomen, tenzij sprake is van betaling ineens of van 100 procent bevoorschotting.

§ 12. Controleprotocol

Over subsidies hoger dan € 125.000 wordt verantwoording over de prestaties, voorzien van een accountantsverklaring, geleverd bij de aanvraag om vaststelling van de subsidie.

§ 13. Uitvoeringsinstantie

Dit besluit wordt uitgevoerd door de minister.

TOELICHTING

1. Algemeen

De Kaderregeling subsidies duurzaamheid verkeer en waterstaat (hierna: kaderregeling) is op dit subsidieprogramma van toepassing. De kaderregeling is gebaseerd op de Kaderwet subsidies Verkeer en Waterstaat.

In Nederland wordt (behalve in de marinebasis te Den Helder) nog geen walstroom toegepast voor zeeschepen. Voor binnenvaartschepen komen er steeds meer voorzieningen in Nederland. In Europa zijn al diverse terminals voorzien van walstroom, waarbij echter conversie van 50Hz naar 60Hz niet plaatsvindt. Er is slechts één containerterminal voor kleine schepen met een gemiddeld afgenomen vermogen van 0,4 MW waarbij deze conversie wel plaatsvindt. De installatie van walstroom biedt de kans om innovatieve oplossingen te onderzoeken en toe te passen, zoals elektriciteitsaansluiting op een zogenaamde 'smart grid'² of een koppeling met windturbines.

Het Havenbedrijf Rotterdam N.V. heeft in het verleden haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd naar walstroom. De conclusies van deze onderzoeken en ook ervaringen uit andere Europese havens leren, dat walstroom voor ropaxterminals³ het meest effectief is ten opzichte van andere (bijvoorbeeld container- of cruise-) terminals. Dit komt door de vaste dienstregeling, waarbij hetzelfde kleine aantal schepen dagelijks relatief lang (ca. elf uur per dag) afgemeerd liggen aan de kade. Ondanks de effectiviteit blijft het een hoge investering voor rederijen en terminals om de schepen aan te passen en een installatie op de wal te realiseren.

Het Havenbedrijf Rotterdam heeft aan een aantal ropaxterminals gevraagd of zij geïnteresseerd zijn in de realisatie van walstroom. Terminals blijken veel waarde te hechten aan een milieuvriendelijk imago. Hierbij wordt verbetering van de luchtkwaliteit en vermindering van CO₂-uitstoot en geluidshinder nagestreefd.

In de huidige economische situatie, waarbij terminals de laatste jaren te maken hebben gekregen met het teruglopen van ladingaanbod, is het moeilijk om als bedrijf de kosten van de walstroomvoorziening zelfstandig te financieren. Hierdoor komen oplossingen met cofinanciering door andere partners in beeld.

2. Beoordelingscriteria projectvoorstellen

De in te dienen projectvoorstellen:

- hebben betrekking op ropax-terminals in de Mainport Rotterdam;
- leiden tot significante CO₂-reductie
- leveren andere positieve milieueffecten (luchtkwaliteit, geluidshinder, groen imago) voor de Mainport;
- dragen bij aan andere mogelijkheden om de Mainport te verduurzamen (bewustwording van bemanning van schepen/werknemers haven, gebruik van duurzaam opgewekte energie);
- geven inzicht in de totale projectkosten en in de wijze waarop de cofinanciering is ingevuld;
- geven aan dat andere havens of terminals van de met het project opgedane kennis gebruik kunnen maken.

3. Beoordeling van de vermindering CO₂-uitstoot en verbetering luchtkwaliteit

De milieueffecten worden voor de beoordeling van de aanvraag uitgedrukt in de volgende grootheden:

- I vermindering van de uitstoot van CO₂, NO_x en PM₁₀ in ton/jaar;
- II vermindering van de concentratie PM₁₀ of NO_x in µg/m³ in de lucht;
- III oppervlakte en plaats van het gebied waar het effect van de verbetering van de luchtkwaliteit merkbaar is;
- IV andere eenheden (bijvoorbeeld vergroting van bewustzijn en gedragsverandering).

4. Delen van kennis

De aanleg van walstroomvoorziening maakt het mogelijk dat in Nederland ervaring wordt opgedaan met walstroom voor ropax-schepen in zeehavens (zowel met de bouw van walstroominstallatie als met de exploitatie). Van deze ervaringen zullen andere walstroomprojecten in een later stadium gebruik kunnen maken. Dit zal ook voor andere Nederlandse havens en rederijen de drempel verlagen om walstroominitiatieven te ontplooiën. Met name Groningen Seaports en IJmuiden hebben

² Smart grid: energienet waaraan een meet- en regelsysteem is toegevoegd om vraag en aanbod van diverse typen energie optimaal op elkaar af te stemmen.

³ Ropax: roll-on-roll-off-passagiersschepen (ferries).

belangstelling getoond. De ervaringen met walstroomvoorzieningen voor ropax-schepen zullen door het Havenbedrijf van Rotterdam met andere Nederlandse zeehavens worden gedeeld. Het is mogelijk om de walstroominstallatie op de terminal te bezichtigen. Bij het contract met de leverancier zal opgenomen worden dat het delen van kennis over de walstroominstallatie gewenst is. De vorm waarin dit zal plaatsvinden zal later bepaald worden.

Dit project wordt gefinancierd uit het Fonds Economische Structuurversterking en is gekoppeld aan de Proeftuinen voor Duurzame Mobiliteit, in het bijzonder de 'duurzame mainports'. De bovengenoemde andere havens zijn geen mainports. Door het uitgangspunt van kennisdeling kunnen andere havens in een later stadium profiteren van opgedane ervaringen.

5. Administratieve lasten voor het bedrijfsleven

De administratieve lasten voor de aanvragende bedrijven kunnen als volgt worden becijferd.

1. Indien uitgegaan wordt van één aanvrager, zullen de administratieve lasten voor de aanvraag naar schatting € 1.000 bedragen (20 uur * € 50). Indien de subsidie wordt toegekend zullen daarvoor de administratieve lasten, samenhangend met de vaststelling van de subsidies en het controleprotocol € 500 bedragen (10 uur * € 50).
3. De totale geschatte administratieve lasten voor het bedrijfsleven bedragen derhalve € 1.500.

Dit programma is door het Adviescollege toetsing administratieve lasten niet voor advisering geselecteerd.

6. Vaste verandermomenten

In afwijking van hetgeen gebruikelijk is treedt dit besluit niet met ingang van 1 oktober 2010 in werking, maar eerder, gezien het maatschappelijke belang van spoedige realisering van de walstroom.

*De Minister van Verkeer en Waterstaat,
C.M.P.S. Eurlings.*